

Uchwała Nr V/43/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 21 lutego 2023 roku
w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu
budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu
Gminy Daszyna

Na podstawie art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zmianami) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1668),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Anna Adamczewska - przewodniczący
2. Tomasz Karwicki - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

- 1) opiniuje pozytywnie z uwagami możliwość sfinansowania w 2023 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Daszyna,
- 2) opiniuje pozytywnie z uwagami prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Daszyna, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu, tj. z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały biorąc pod uwagę uchwały Rady Gminy Daszyna:

- uchwałę nr LXIX/332/2023 z dnia 27 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Daszyna na lata 2023-2036,
- uchwałę nr LXIX/333/2023 z dnia 27 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Daszyna na rok 2023.

Rada Gminy Daszyna uchwaliła budżet Gminy Daszyna z deficytem w wysokości 2.916.775,56 zł oraz postanowiła, że źródła jego pokrycia będą stanowić przychody z tytułu pożyczki w kwocie 350.496,00 zł oraz przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych w kwocie 2.566.279,56 zł. Określony deficyt budżetu oraz wskazane źródła jego sfinansowania są zgodne z art. 217 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionej tutejszej Izbie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Daszyna, wynika, że w latach 2023-2036 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2024-2036 prognozowane dochody bieżące budżetów zaplanowano w wysokościach wyższych od wydatków bieżących, zakładając osiągnięcie w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych. Natomiast dla 2023 roku Gmina Daszyna prognozuje tzw. deficyt operacyjny (planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących) w wysokości – 611.105,82 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, zatem zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprawdzie przepisy dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce takie działanie jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i świadczy o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności, co m.in. odzwierciedla poziom obciążenia budżetów spłatą długu w roku 2026.

Przyjmując za podstawę wyniki analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy założeniu pełnej realizacji wielkości w nich wykazanych oraz przy założeniu, że uwzględniona zostanie uwaga sformułowana odnośnie pkt 2 niniejszej uchwały (dotycząca możliwości spłaty długu przez Gminę), w ocenie Składu Orzekającego, w latach spłaty długu, Gmina Daszyna ma możliwość zachowania prawem przewidzianych ograniczeń w zakresie wskaźników obciążenia budżetów lat następnych spłatą długu, zatem posiada możliwość sfinansowania planowanego deficytu określonego w budżecie na 2023 rok.

Prognoza kwoty długu stanowiąca część wieloletniej prognozy finansowej sporządzona została na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co jest zgodne z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Według danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej, kwota długu Gminy Daszyna na koniec 2023 roku wyniesie 15.548.972,65 zł, co stanowi 39,94% planowanych dochodów ogółem budżetu. W uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przyjęto założenie, że w 2023 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie przychodami z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych. W roku 2024 dług zostanie sfinansowany przychodami zwrotnymi. Począwszy od 2025 roku Gmina prognozuje, że spłata długu nastąpi z nadwyżek budżetowych, która de facto zostaną wypracowane z nadwyżek operacyjnych. Ponadto z prognozy wynika, że w 2036 roku zadłużenie Gminy zostanie całkowicie spłacone.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik dopuszczalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Stosownie do wskazanej reguły wskaźnik spłaty długu w danym roku budżetowym nie może przekroczyć dopuszczalnego

wskaźnika spłaty. Przy założeniu realizacji wielkości uchwalonych w wieloletniej prognozie finansowej, w tym prognozie kwoty długu, Gmina Daszyna wykazała, że w latach 2023-2036 obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku, zatem spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że w roku 2026 poziom obciążenia budżetu spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż rzeczona relacja przedstawia się następująco: 18,19%/18,22% (różnica 0,03 p.p.). W ocenie Składu Orzekającego powyższe oznacza, że we wskazanym roku możliwość spłaty długu Gminy Daszyna obciążona jest ryzykiem. Zdaniem Składu Orzekającego zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji prognozowanych założeń, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (wiersz 8.2 załącznika nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający podkreśla także, że przy realizacji założeń zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Daszyna należy przede wszystkim mieć na uwadze wykonanie nadwyżek operacyjnych w przyjętych wielkościach, bowiem wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także na możliwość spłaty długu Gminy bez konieczności zaciągania przychodów zwrotnych.

Ponadto Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2023-2036 Gmina Daszyna założyła znaczny wzrost dochodów z tytułu dystrybucji gazu oraz dostarczania wody, które to dochody mają wpływ na wysokość prognozowanych nadwyżek operacyjnych. W 2023 roku Gmina planuje dochody z tytułu dystrybucji gazu w wysokości 1.340.000,00 zł, a w latach 2024-2036 przyjęto 3.140.000,00 zł w każdym roku. Z kolei dochody z tytułu dostarczania wody w 2023 roku Gmina planuje na poziomie 4.575.900,00 zł, w 2024 roku zakłada się 5.428.500,00 zł, w latach 2025-2036 przyjęto, że dochody wyniosą 5.583.600,00 zł w każdym roku. Zdaniem Składu Orzekającego uzyskanie zwiększonych dochodów z tytułu dystrybucji gazu oraz dostarczania wody pozostaje uzależnione od faktycznego zapotrzebowania odbiorców, a tym samym od czynnika niepewnego oraz niezależnego od Gminy.

Reasumując, przyjęte w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej założenia będą wymagały, począwszy od 2023 roku bieżącego monitorowania. W przypadku, gdyby założenia finansowe przyjęte w prognozie nie były osiągnięte koniecznym stanie się dokonanie korekty wielkości w niej przyjętych dla zapewnienia spełnienia przez Gminę Daszyna reguł fiskalnych wynikających z ustawy o finansach publicznych

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Stosownie do art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zmianami) niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Anna Adamczewska